

Den kommunala revisionens förtroende

Undersökning 2018

Varför gör SKL en undersökning?

- Ger ett kunskapsunderlag om hur revisionen uppfattas och vilket förtroende den har inåt, om den håller tillräcklig kvalitet och om de som granskas upplever att man har nytta av revisionen
- Viktigt att kunna jämföra med tidigare år för att se utvecklingen över tid
- Resultatet ger underlag i vår fortsatta medlemsdialog och i extern kommunikation samt för inriktning av våra utvecklingsinsatser

Om undersökningen

Telefonundersökning jan – mars 2018, riktad till

- Ordf. fullmäktige
- Ordf. styrelsen
- Ledande oppositionsråd
- Direktör
- Ekonomichef
- Ordf. Vård och omsorg, Barn och ungdom, Hälso- och sjukvård
- Förvaltningschefer Vård och omsorg, Barn och ungdom, Hälso- och sjukvård

Urvalet bestod totalt av 886 personer av vilka 557 besvarade undersökningens frågor. Det ger en svarsfrekvens om 63 procent.

20 frågor om kännedom och upplevelse, förtroende, kvalitet och kompetens, nytta/användning, dialog och samarbete, status, oberoende och utvecklingsmöjligheter.

Reflektioner om resultatet

- Revisionen är **välkänd** och många är/har blivit granskade av den.
- Revisionen har ett **gott och högt förtroende**. Svar och omdömen är generellt positiva men resultatet är genomgående något sämre än i undersökningen 2013. Orsakerna till detta behöver analyseras nationellt och lokalt.
- Bättre **kunskap** och **medvetenhet** om revisionen, högre **närvaro** från revisionen och utvecklad **dialog** kan leda till att krav och förväntningar på revisionen ökar.
- Förtroendevalda är genomgående mera positiva än tjänstemän.
- Signaler om sviktande **kvalitet och kompetens** hos såväl revisorer som sakkunniga är väsentliga att ta fasta på.

Vad är det första du tänker på när du hör begreppet ”den kommunala revisionen”?

- Av drygt 500 omdömen var ca **75 % neutrala, 19 % positiva och 6 % negativa.**
- Exempel på neutrala: granskning, kontroll, våra revisorer, insyn, oberoende
- Exempel på positiva: stöd, trygghet, utveckling, viktig, rättssäkerhet, förbättring
- Exempel på negativa: tråkigt, irrelevant, amatörer, onödigt, krångel, äldre, politiskt

”En helt nödvändig granskning av mig och andra”

”Tråkig men viktig!”

”Trygghet med att granskning görs”

”Kontroll med dålig kommunikation”

”Den är bra”

”Nödvändig och nyttig”

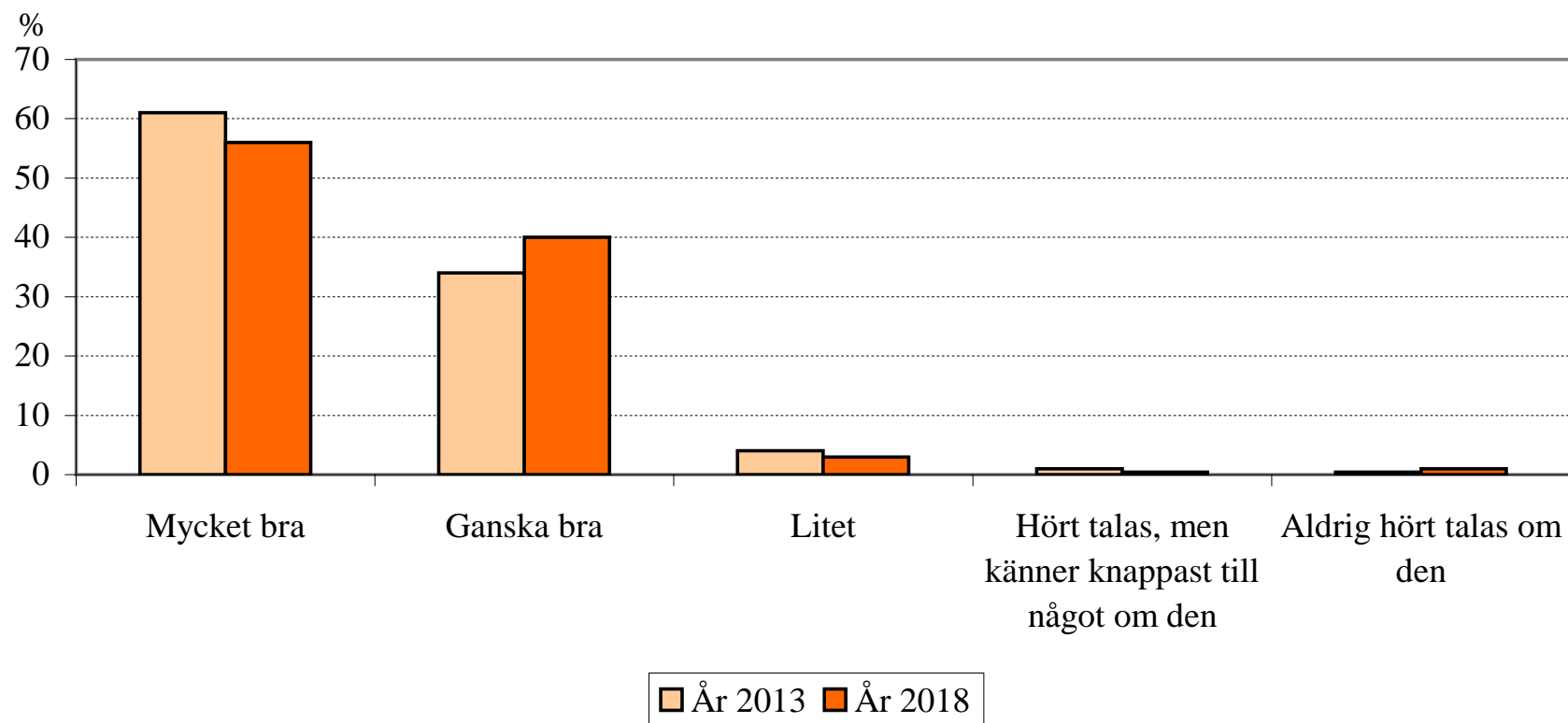
”Tandlös”

”Okänd”

”En samling nyfikna litet äldre herrar som ställer frågor högt och lågt”

Kännedom

Hur väl tycker du att du känner till den kommunala revisionen?

Störst andel som anser sig känna till revisionen mycket bra finns bland ordföranden i landstings-/regionstyrelser (93 procent), ordförande i kommunstyrelser (78 procent), ordförande i kommunfullmäktige (72 procent) samt landstings-/regiondirektörer (70 procent).

Lägst grad av rapporterad kännedom har de som representerar hälso- och sjukvård bland vilka bara en av tre (36 procent) har bra kännedom om revisionen.

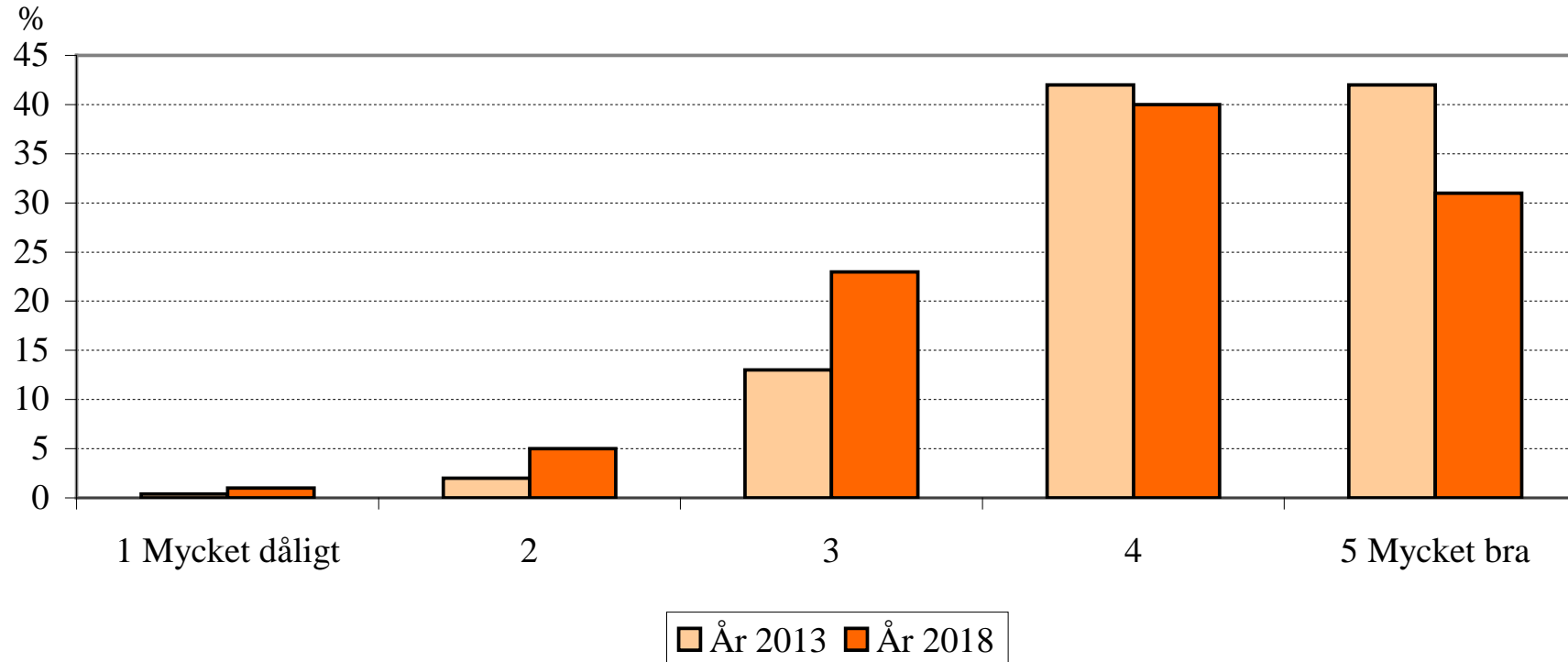
Kännedomen är också låg bland representanter för äldreomsorg, handikappomsorg, gymnasieskola samt grundskola. Inom de grupperna är det färre än 50 procent som anser sig ha mycket bra kännedom om den kommunala revisionen. Detsamma gäller ordförande i landstingsregionfullmäktige bland vilka bara 47 procent anser.

Har du blivit granskad av revisionen?

- De flesta av intervjupersonerna (84 procent) vet att de har blivit granskade av den kommunala revisionen, ned 4 procentenheter sedan år 2013
- 85 procent av politiker och chefer inom kommuner har blivit granskade; 81 procent inom landsting/regioner.
- Störst andel granskade finns inom individ- och familjeomsorg (94 procent), ordförande i kommunstyrelse (93 procent), handikappomsorg (92 procent) samt kommunernas ekonomi och finans (91 procent).
- Vetskap om att man blivit granskad är vanligast bland politiker och chefer som representerar kommuner i glesbefolkad region (93 procent), större städer (91 procent) samt glesbygdskommuner (91 procent). Det är minst vanligt i förortskommuner till större städer (78 procent).

Upplevelse

Om blivit granskad av revisionen
Hur upplever du att bli granskad av revisionen?
Skala mellan 1=mycket dåligt och 5=mycket bra

2018 72 %
2013 82 %
2007 83 %

Högst medelbetyg på granskningen ger ledande oppositionsråd (4,5) ordförande i kommunfullmäktige (4,4) samt ordförande i landsting-/regionfullmäktige (4,4).

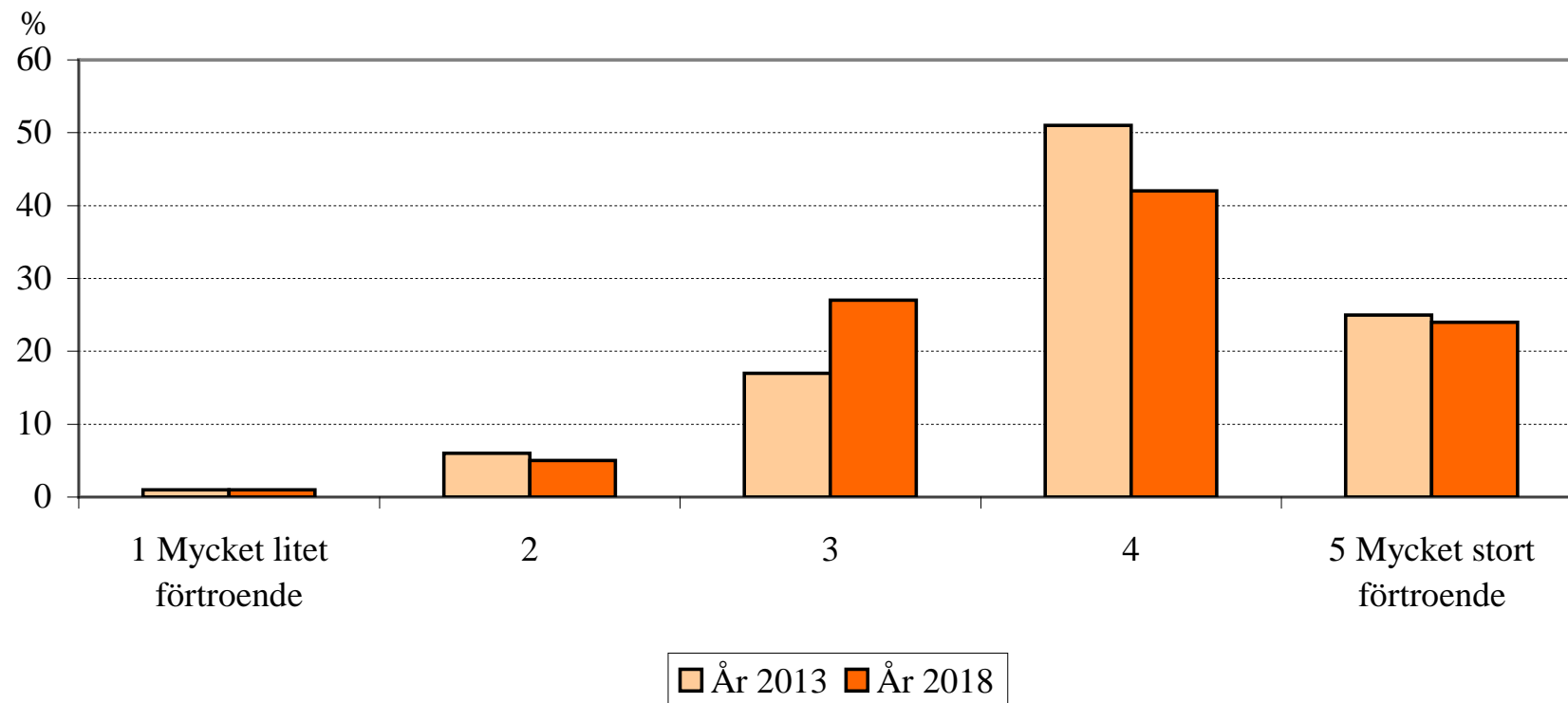
Lägst medelbetyg ger de som representerar kommunernas äldreomsorg (3,5) samt landstings-/regiondirektörer (3,5).

Förtroende

Vilket förtroende har du för revisionen?

Skala mellan 1=mycket litet förtroende och 5=mycket stort förtroende

2018 67 %

2013 76 %

2007 79 %

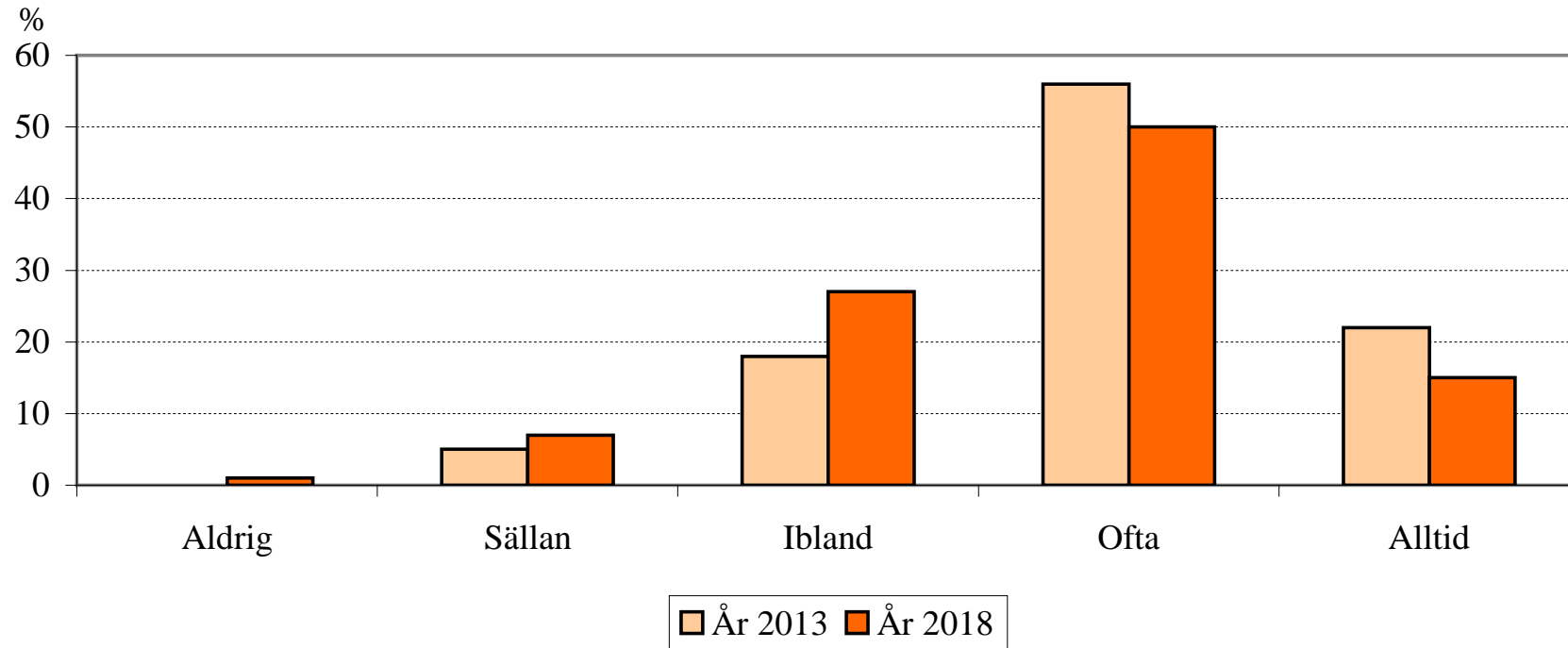
2002 71 %

Störst medelförtroende på skalan mellan 1 och 5 har ordförande i landstings-/regionfullmäktige (4,5), ordförande i kommunfullmäktige (4,4) och ledande oppositionsråd (4,2).

Lägst medelförtroende (3,4) har kommundirektörer/motsvarande.

Genomförande

Om blivit granskad av revisionen
**Tycker du att revisionens granskning
genomförs på ett konstruktivt och kompetent sätt?**

2018 65 %
2013 78 %
2007 79 %

Störst andel som anser att revisionen alltid eller ofta genomförs på ett konstruktivt och kompetent sätt finns bland ordförande i landstings-/regionfullmäktige (100 procent), ordförande i kommunfullmäktige (91 procent) samt ledande oppositionsråd (84 procent).

Mest negativa till revisionens konstruktivitet och kompetens är representanter för äldreomsorgen (46 procent alltid/ofta) samt kommundirektör motsvarande (49 procent alltid/ofta).

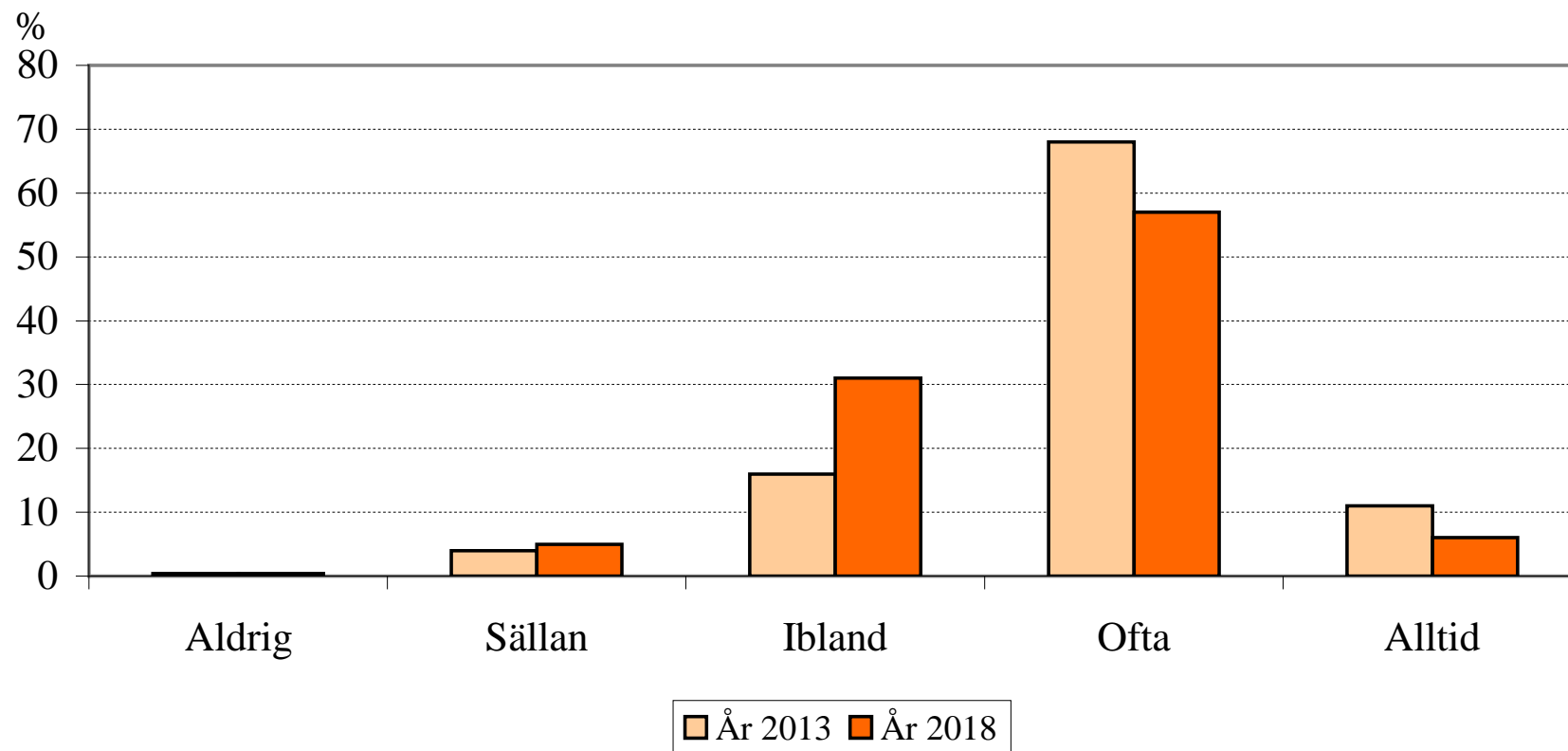
Tycker du att revisionens granskning genomförs på ett konstruktivt och kompetent sätt?

Uppföljande fråga - varför?

- Majoriteten (c:a 87 %) är **positiva eller neutrala** i sina kommentarer. Bland de positiva svaren återkommer:
  - Bra ambitioner
  - Hjälper verksamheten att utvecklas
  - Bra dialog och bra samtal
  - Professionellt och sakligt
- En mindre andel (c:a 13 %) har en **negativ** bild av revisionens genomförande. De synpunkter som då anges handlar relativt ofta om:
  - Kompetensen hos de sakkunniga upplevs bristande
  - Revisionen fokuserar på fel saker – petitesser eller inte så aktuella frågor, istället på vad som är viktigt

Inriktning

Granskar revisorerna enligt din uppfattning rätt saker?

2018 63 %
2013 79 %
2007 75 %

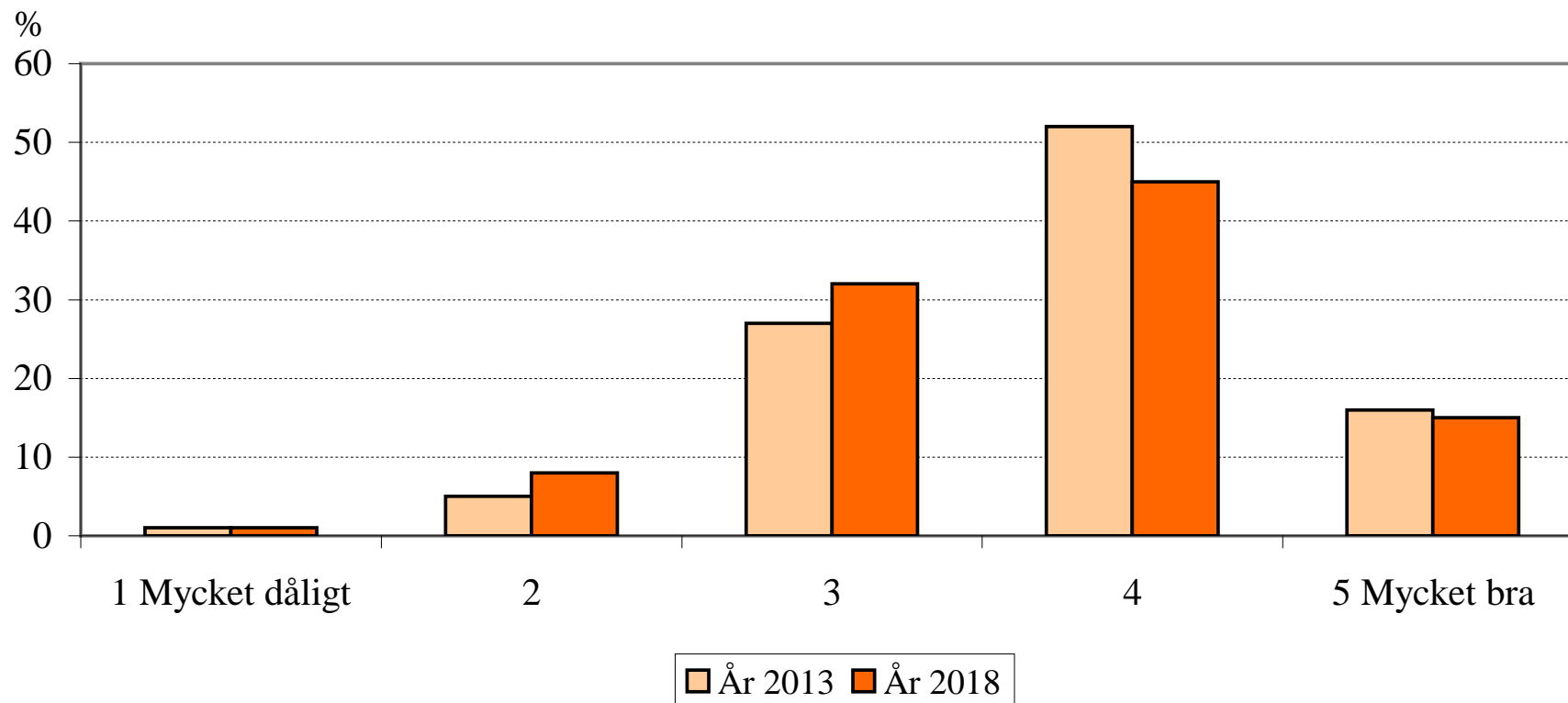
Störst andel som anser att revisionen alltid eller ofta granskar rätt saker finns bland ordförande i landstings-/regionfullmäktige (94 procent), ordförande i kommunfullmäktige (91 procent) samt ledande oppositionsråd (85 procent).

Minst andel som anser att revisionen alltid eller ofta granskar rätt saker finns bland representanter för äldreomsorgen (42 procent) samt kommundirektör motsvarande (50 procent).

Kvalitet

Hur är kvaliteten på det arbete som görs genom revisionen?

Skala mellan 1=mycket dålig och 5=mycket bra

2018 60 %

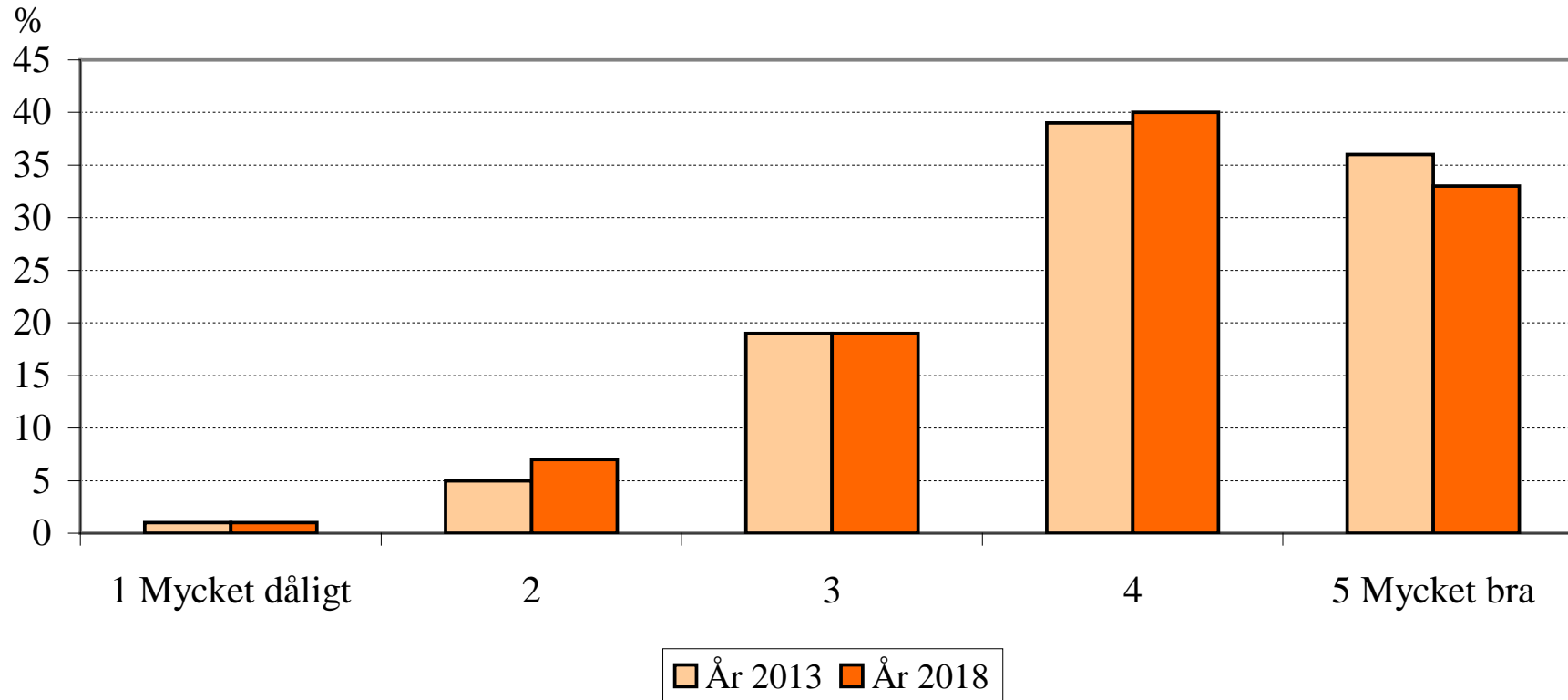
2013 68 %

2007 74 %

Högst medelbetyg på revisionens kvalitet ger ordförande i kommunfullmäktige (4,3) samt ordförande i landsting-/regionfullmäktige (4,2).

Lägst medelbetyg ger ordförande i landstings-/regionstyrelse (3,3), landstings-/regiondirektörer (3,3) samt kommundirektör/motsvarande (3,4).

Hur fungerar dialogen med revisorerna? Skala mellan 1=mycket dåligt och 5=mycket bra

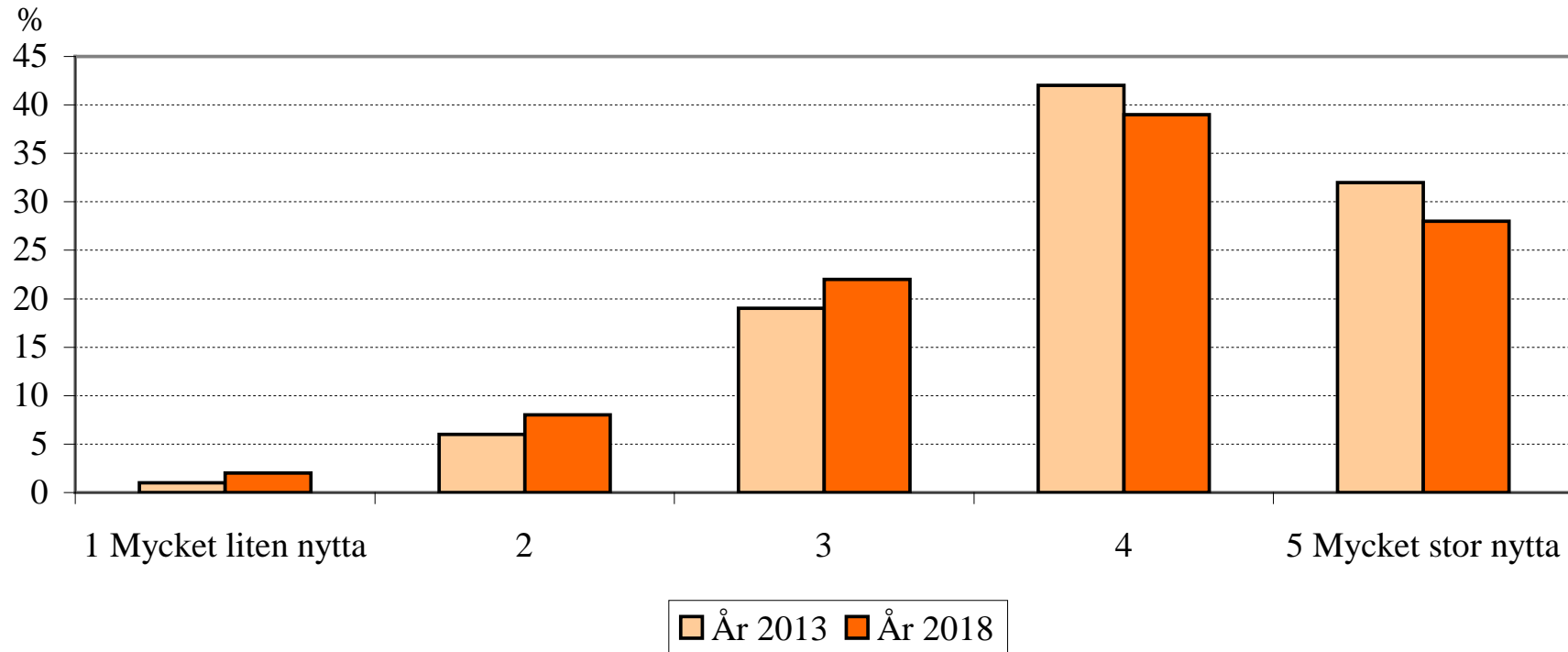
2017 73 %
2013 75 %
2007 80 %
2002 74 %

Högst medelbetyg får dialogen av ordförande i kommunfullmäktige (4,5), ordförande i landsting-/regionfullmäktige (4,5), representanter för barnsomsorg och förskola (4,2) samt ledande oppositionsråd (4,1).

Lägst medelbetyg ger kommundirektör/motsvarande (3,7) och de som representerar hälso-och sjukvård (3,7).

Vilken nytta anser du att kommunen/landstinget/regionen har av den kommunala revisionen?

Skala mellan 1=mycket liten nytta och 5=mycket stor nytta

2018 67 %

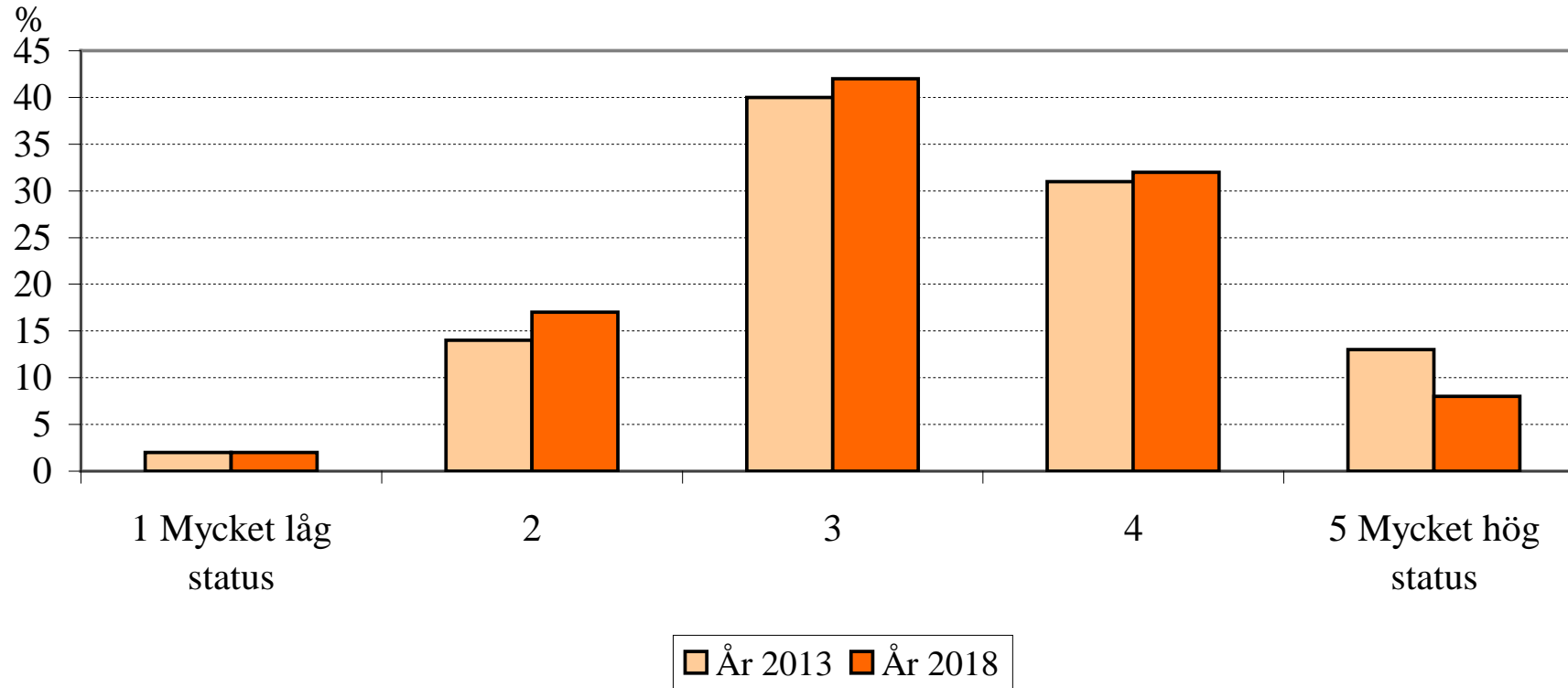
2013 74 %

2007 72 %

Högst medelnytta upplever ordförande i kommunfullmäktige (4,5), ordförande i landsting-/regionfullmäktige (4,4) samt ledande oppositionsråd (4,2).

Lägst medelbetyg ger kommundirektör/motsvarande (3,4), ordförande i kommunstyrelse (3,5), representanter för äldreomsorg (3,5) samt representanter för hälso- och sjukvård (3,5).

Vilken status har det att vara förtroendevald revisor? Skala mellan 1=mycket låg status och 5=mycket hög status

2018 40 %
2013 44 %
2007 44 %

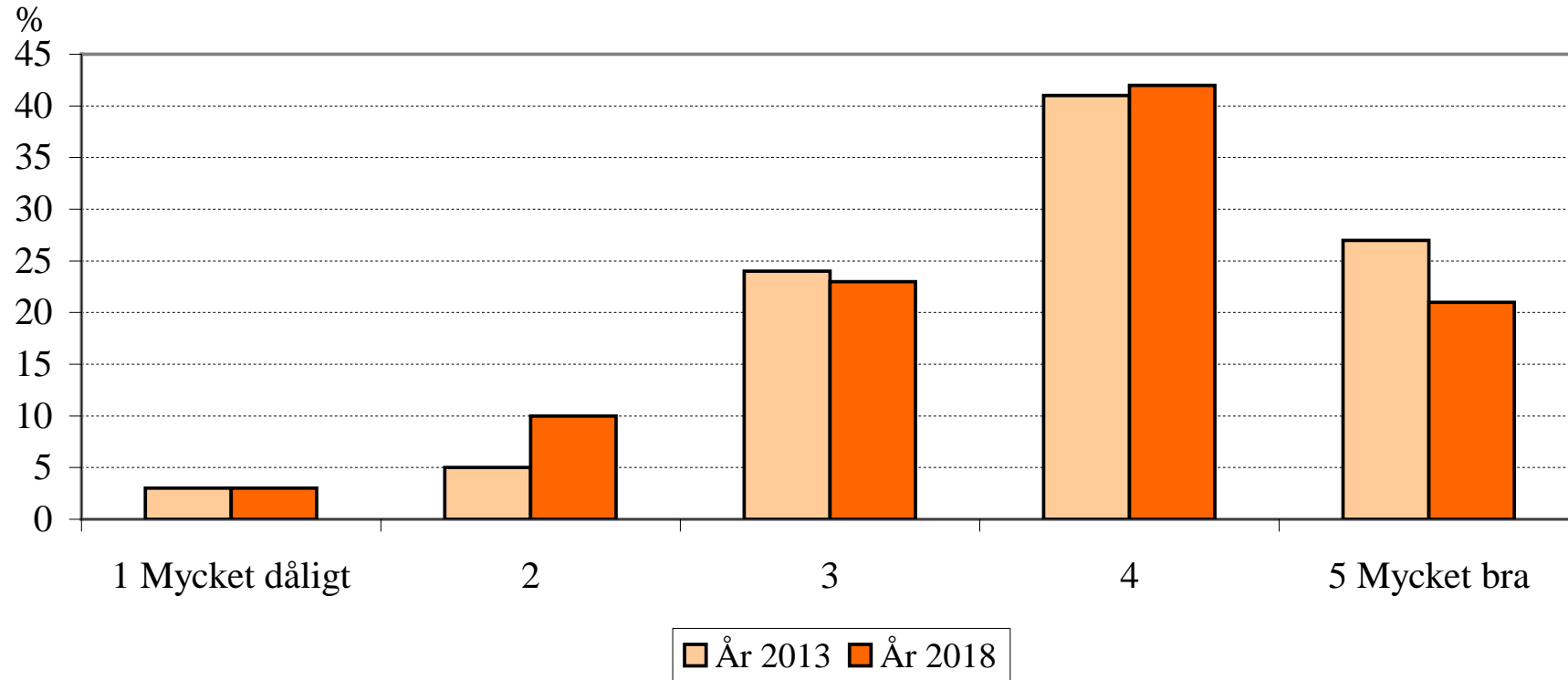
Högst medelstatus tilldelar ordförande i kommunfullmäktige (3,7). Lägst är medelstatus bland kommundirektör/motsvarande (2,9) samt ekonomi/finans (2,9).

Oberoende

Hur klarar revisorerna av att vara och agera oberoende?

Skala mellan 1=mycket dåligt och 5=mycket bra

2018 63 %
2013 68 %
2007 70 %

Medeloberoendet uppfattas som störst av ordförande i kommunfullmäktige (4,2), ordförande i landstings-/regionfullmäktige (4,2) samt ledande oppositionsråd (4,0).

Lägst uppfattas medeloberoendet av representanter för barnomsorg och förskola (3,4) samt gymnasieskola (3,4).

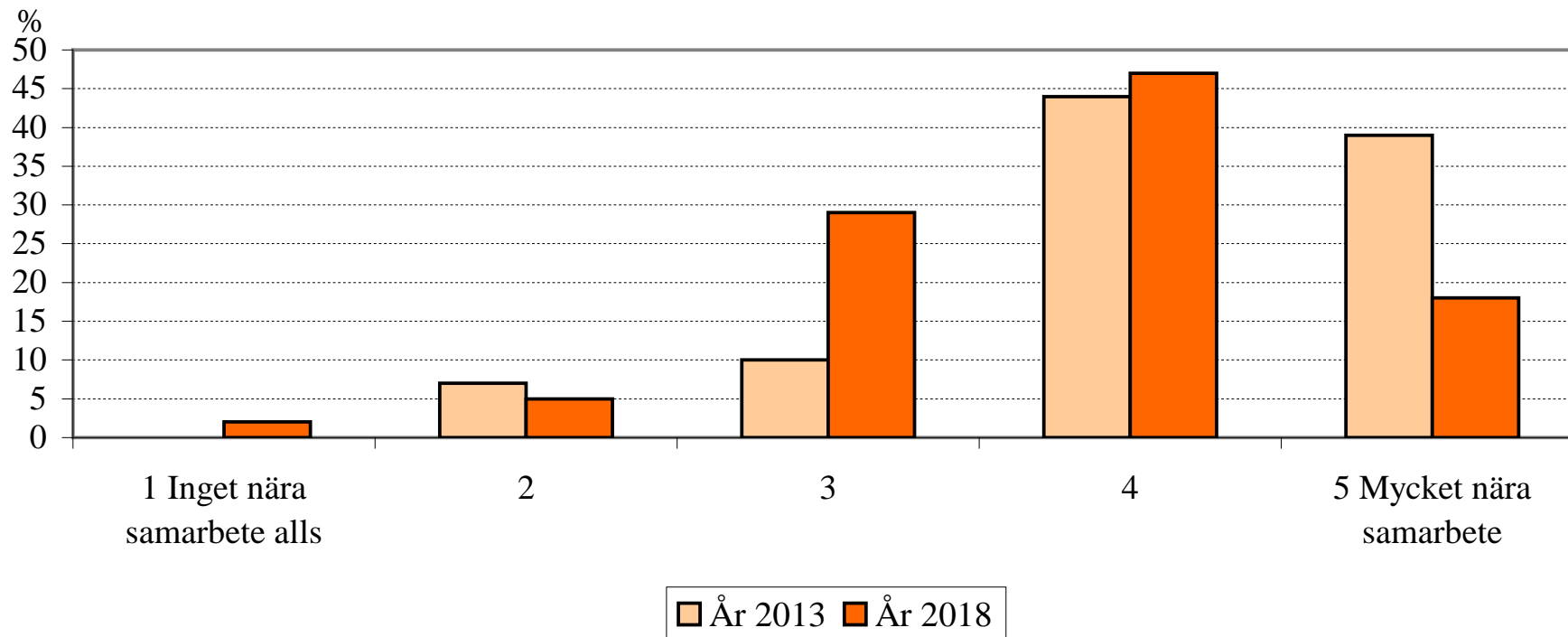
Hur klarar revisorerna att vara och agera oberoende?

Uppföljande fråga - varför?

- De som svarat *Bra och Mycket bra* (värde 4-5):
Självständiga, tar avstånd, professionella, rättvist, neutrala
- De som svarat *Mycket dåligt och Dåligt* (värde 1-2):
Partipolitik, personliga åsikter, saknar faktakunskap, tittar på småsaker, beroende av sina konsulter

Samarbete

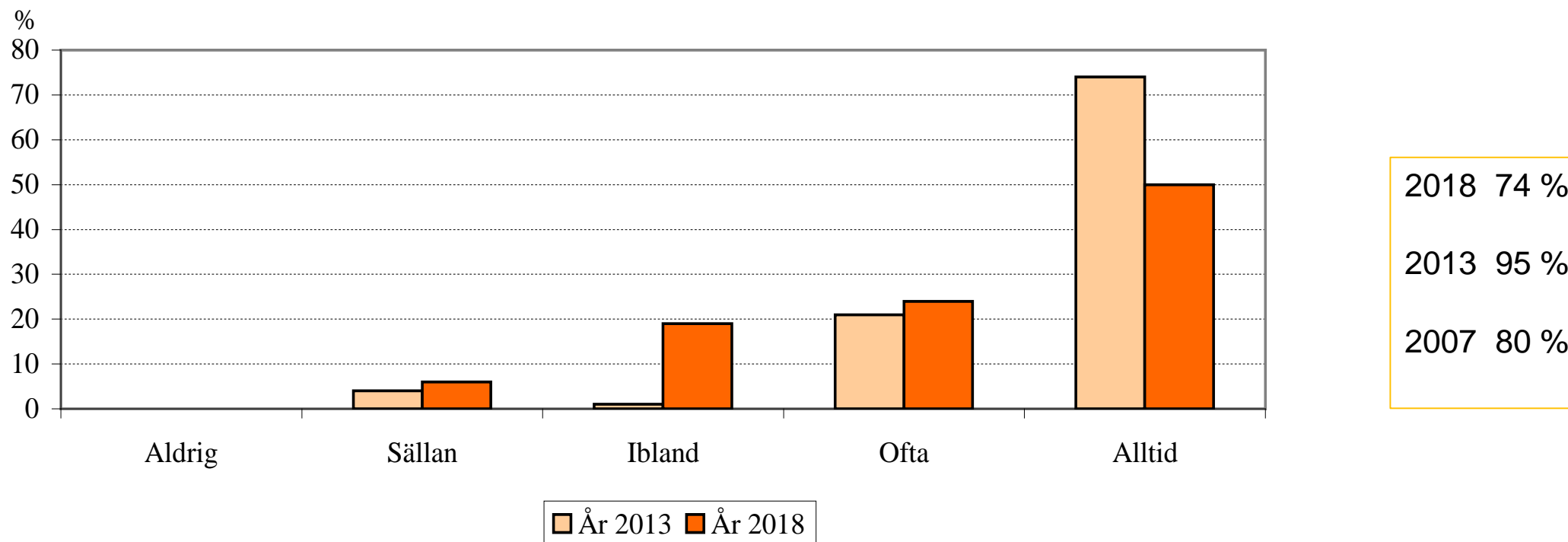
Om fullmäktiges ordförande
Hur nära är samarbetet mellan fullmäktige och revisorerna?
Skala mellan 1=inget nära samarbete alls och 5=mycket nära samarbete

Ordförande i landstings-/regionfullmäktige (4,3) ger i genomsnitt ett högre betyg till samarbetet än vad de gör som är ordförande i kommunfullmäktige (3,6).

Revisionsberättelse och ansvarsprövning

Om fullmäktiges ordförande
**Är den årliga revisionsberättelsen med ansvarsprövning
en viktig fråga på fullmäktiges sammanträden?**

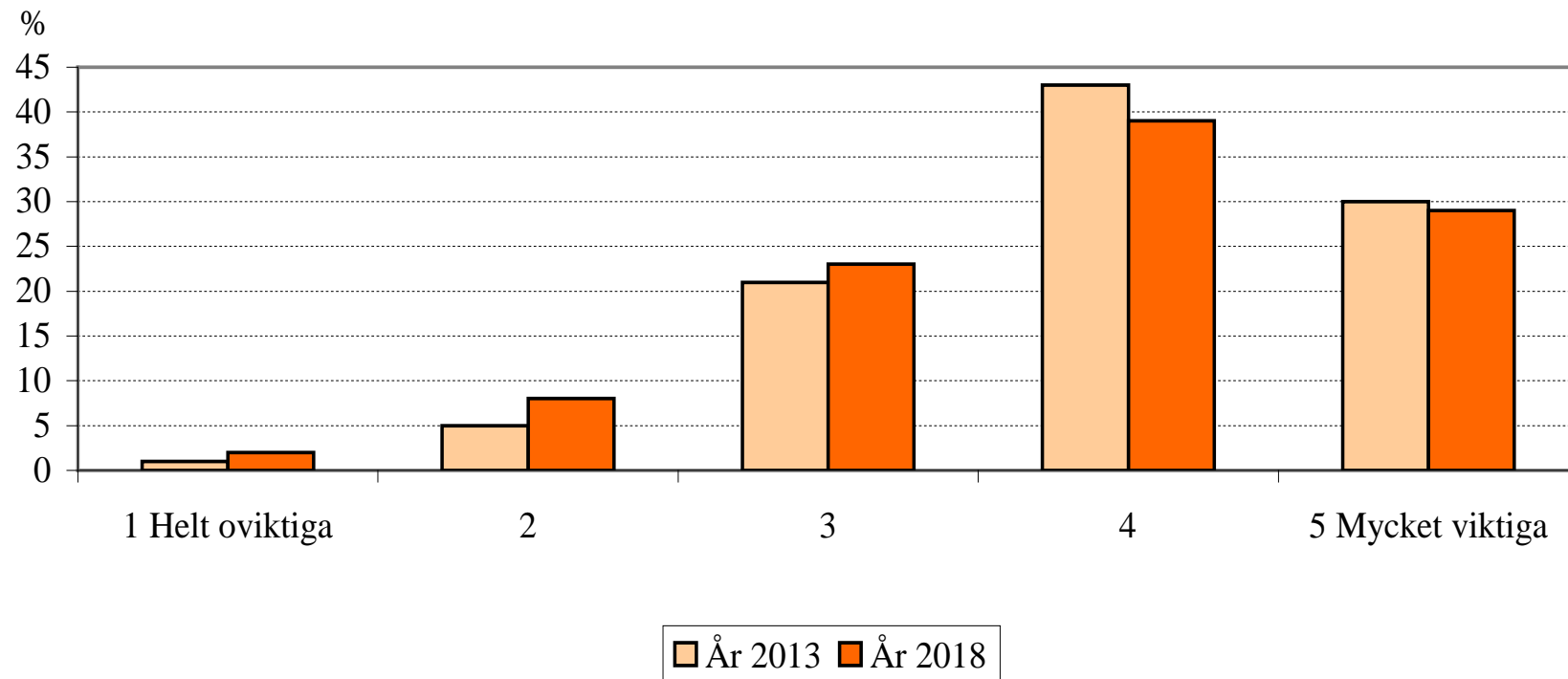
Det är ingen ordförande (0 procent) som anser att revisionsberättelsen med ansvarsprövningen aldrig är viktig. Några (6 procent) anser dock att den sällan är det och ännu färre (19 procent) svarar att granskningen ibland är viktig.

Tre av fyra ordförande i landstings-/regionfullmäktige (78 procent) anser att den årliga revisionsberättelsen med ansvarsprövning alltid eller ofta är en viktig fullmäktige fråga. Ungefär lika många ordförande i kommunfullmäktige (73 procent) delar den uppfattningen.

Revisionsrapporter

Hur viktiga är revisionsrapporterna, det vill säga granskningar av olika verksamheter, på styrelsens/nämndens sammanträden?

Skala mellan 1=helt oviktiga och 5=mycket viktiga

2018 68 %

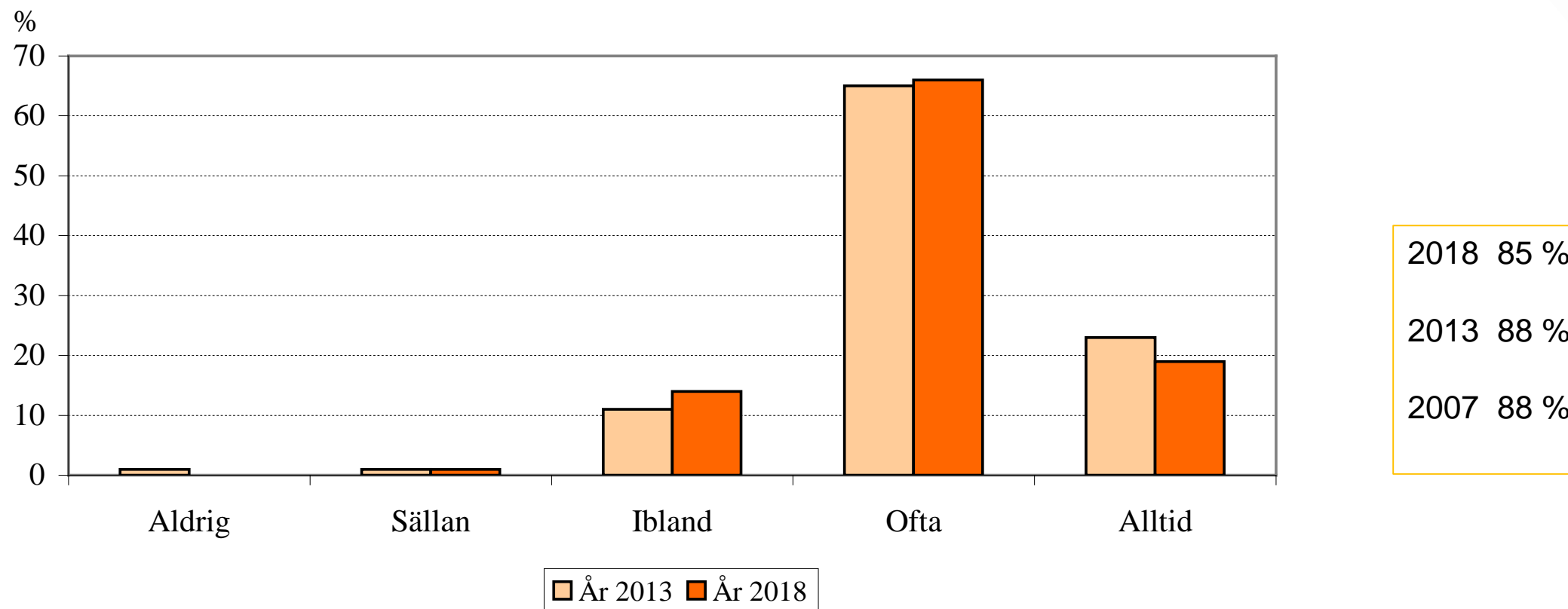
2013 73 %

Medelvikten är störst bland ordförande i kommunfullmäktige (4,3), ordförande i landstings-/regionfullmäktige (4,3), representanter för handikappomsorg (4,2), representanter för grundskola (4,1) samt representanter för individ- och familjeomsorg (4,1).

Medelvikten är lägst bland landstings-/regiondirektörer (3,2) och kommundirektörer/motsvarande (3,5).

Synpunkter och förslag

Brukar ni följa revisorernas synpunkter och förslag?

Störst andel som alltid eller ofta följer synpunkter och förslag finns bland representanter för grundskola (100 procent), ordförande i landstings-/regionfullmäktige (95 procent), representanter för individ- och familjeomsorg (94 procent) samt ordförande i kommunfullmäktige (93 procent).

Lägst är andelen som alltid eller ofta följer återfinns bland representanter för barnomsorg och förskola (77 procent).

Vilka möjligheter ser du att utveckla och förändra revisionen?

- Mer **dialog** med såväl politiken som verksamheten. Dialog inför, under och efter att granskningar genomförs. Detta område är det absolut mest kommenterade.
- Högre **kompetens** hos de förtroendevalda revisorerna, om kommunens förutsättningar och utmaningar.
- Ökad professionalisering
- Minska det politiska inslaget
- Mer proaktiva och utvecklande, stödjande
- Högre kompetens hos de sakkunniga och bättre kunskap om den kommunala särarten
- Fungera mer som bollplank